

NACKA
KOMMUN

Nacka kommun

Minnesanteckningar

Typ av möte: Nacka tillgänglighetsråd

Mötesdatum: 2024-12-03

Närvarande:

Representanter & föreningar:

Kerstin Fagerström, Magnus Everitt; **Föreningar Astma- och allergiföreningen Stockholm sydost,**

Birgitta Nordfors Johansson; **Attention Nacka Värmdö,**

Monika Larsson; **HRF Hörselskadades förening Nacka Värmdö,**

Kristina Lundén; **Autism Stockholms län**

Stefan Sundquist, Josefin Lång (kom under punkt 6) **Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet (DHR)**

Rådets styrelse

Anders Tiger, ordförande

Håkan Ekengren, 1:e vice ordförande

Maria Raner, 2:e vice ordförande

Handläggare

Helena Lindenius, enhetschef omsorgsenheten

Johanna Odhner, rådssekreterare

1. Ordförande förklarar mötet öppnat.

2. Närvarande ropas upp

3. Dagordning godkänns med följande tillägg

- ✓ Punkt 7a läggs till som en punkt där förslag om samverkansavtal tas upp.
- ✓ Punkt 11 b, och 11c behandlas under samma punkt (11b).
- ✓ Under övriga frågor läggs punkt c, d, e till under mötets gång.

4. Information om Arbets- och etableringsenheten och genomlysning av Jämföraren på nacka.se fr.a. med fokus på barn med NPF-diagnos.

- ✓ Astrid Wallentin, från Arbets- och etableringsenheten (AEE) informerar om hur de arbetar med ungdomars behov av att komma i sysselsättning samt hur man arbetar med arbetskapacitetsbedömningar.
- ✓ Enhetschef för Omsorgsenheten redogör för den samverkan som pågår mellan Omsorgsenheten och Arbets- och etableringsenheten för att man ska komma in och få insats innan man hamnar i daglig verksamhet om man står nära arbetslivet. Utvärdering kommer att ske när detta pågått en tid och resultaten då presenteras för rådet.
- ✓ En genomlysning av jämföraren pågår och Astrid Wallentin håller i detta för Arbets- och etableringsenhetens räkning. Det finns ett önskemål om att två personer förslagsvis med NPF-diagnos hjälper till att testa jämföraren för att verksamheten utöver att följa den lagstiftning som finns kring tillgänglighet ska kunna fånga upp kundupplevelsen och göra jämföraren så användarvänlig som möjligt. Anmälan görs av intresserade till astrid.wallentin@nacka.se.

Se bilaga med information.

5. Information från anhörigkonsulent, samt från syn- och hörselinstruktör.

- ✓ Varken anhörigkonsulent eller syn- och hörselinstruktör har möjlighet att närvara men meddelar via enhetschef för Omsorgsenheten att planering inför våren pågår och information om nya drop in tider på öppna mötesplatser samt min synträffgrupp finns i evenemangskalendern och under [Syn och hörsel | Nacka kommun](#).

- ✓ Återkoppling från tidigare möte är att Träffpunkt Smedjan och tillgänglighetsforum numera har hörselslinga.

6. Information från Omsorgsenheten

- Enhetschef för Omsorgsenheten har deltagit i seminarium om funktionsrättskonventionen som riktade sig till tjänstepersoner och politiker.

Se bilaga ”Program CRPDs roll i funktionshinderpolitiken”.

Nytt boende byggt på Helenebergsvägen 30 byggs ett boende med särskild service, inflytt 17 februari.

7. Myndigheten för delaktighets rapport

- **Rådets möjlighet att konkret driva frågor om tillgänglighet som rör kommunens hela uppdrag.**
- ✓ Tjänsteperson i kvalitetsgruppen har tagit del av rapporten och börjat undersöka frågorna. De har skickat vidare frågor till samtliga enheter i Nacka kommun som rör hur de tar sig an tillgänglighetsfrågor inom sina respektive områden. Kvalitetsutvecklare sammanställer svaren och kommer senare återkoppla dessa.
- ✓ Förslag finns att kvalitetsutvecklare kommer vid ett tillfälle under vårterminen 2025 och håller en workshop med rådets representanter för att konkret ta sig an de teman där man ser att det finns behov av åtgärder från rådets och/ eller kommunens sida avseende tillgänglighetsfrågor.
- ✓ Rådet ställer sig positiv till en sådan work-shop.

Se länk till rapport ”Uppföljning av funktionshinderpolitiken 2023”

[Uppföljning av funktionshinderspolitiken 2023](#)

- **Rådets mandat**
- ✓ Det inkommer synpunkter från DHR om risken att rådet blir ett informationsmöte trots att vilja finns att vara en remissinstans.
- ✓ Vice ordförande poängterar att tillgänglighetsrådets mandat i dagsläget är att lyfta frågor till närvarande politiker men inte direkt till stadsledningen.
- ✓ Ordförande tar med sig frågan kring på vilket sätt som man ska kunna vidga rådet och hur rådet ska kunna bli en remissinstans.

7a) Samverkansavtal/ överenskommelse

- ✓ DHR ger kommunen förslag på hur man strukturerat ska arbeta med frågorna om funktionshinder, varvid kommunen ensidigt överväger om man ska införa detta och i så fall hur.
- ✓ Om man ska göra det så kan man behöva skapa ett dokument som tar hänsyn till alla olika funktionshinder.
- ✓ Ordförande föreslår en beredning av överenskommelsen och uppdrar till tjänstepersoner att till nästa möte förbereda och ta fram ett förslag på hantering av samarbetsavtalet och eventuellt ta fram ett nytt dokument eller policy. Det behövs en sakkunnig bedömning av förslaget som också tar hänsyn till i vilken utsträckning det ligger i linje med Nackas styrmodell.

Se länk till bilaga till "Förslag Överenskommelse för samverkan mellan Nacka Kommunstyrelse och intresseorganisationer som företräder personer med funktionsnedsättning i Nacka Kommun."

8. Skrivelse till KS angående önskemål om konsekvensanalys

- ✓ DHR har inkommit med ett förslag på en Funktionsrättskonsekvensbeskrivning och önskemål om att Nacka kommun ska använda denna som handbok. Handboken följer FN's konvention och enligt Stefan Sundquist (DHR) skulle efterlevnad av innehållet i handboken att gå hand i hand med FN's konvention och på så sätt vara hjälpsam för kommunen att följa denna.
- ✓ Ordförande ser det som positivt att på detta sätt strukturera hur arbetet med funktionsrättsperspektiv ska gå till i Nacka kommun. En fråga som kvarstår är dock hur just denna handbok och det specifika innehållet stämmer med Nackas styrmodell.
- ✓ Ordförande uppdrar åt tjänstepersonerna att titta igenom innehållet i handboken och återkomma med ett förslag på hur man ska hantera detta dokument.
- ✓ Rådet ställer sig positiva till att uppdra åt tjänstepersoner att hantera frågan och återkomma med resultatet till ett senare möte. Enhetschef för Omsorgsenheten tar med sig frågan till kvalitetsutvecklare.

Se bilaga "FKB överenskommelse- Nacka kommun, Funktionsrättskonsekvensbeskrivning En handbok om FKB inom Nacka Kommun"

9. Information och frågor till bygglovsenheten

- ✓ DHR har inför mötet ställt frågor till Nacka kommun angående det remissvar som 2023 lämnades kring förändrade byggregler.
- ✓ Svar från Johan Haussman, gruppchef för bygglovsenheten är att det är svårt att besvara dessa frågor för honom eller tjänstepersoner eftersom de ställts direkt till Mats Gerdau och Viktor Kilén.
- ✓ Förslag från ordförande är att frågorna riktas om till tjänstepersoner som kan svara på dessa. Det finns allmänna råd som Boverket vill förändra så att det förenklas och den gemensamma hållningen från Nacka kommuns förtroendevalda, såväl majoritet som opposition, är att man inte vill försämra tillgänglighetsfrågor.
- ✓ Oro från DHR och andra delar av rådet är att det finns minimikrav formulerade i de allmänna råden som hjälper byggarna att efterleva krav på tillgänglighet. När dessa tas bort kommer tillsynsmyndigheten, vilket i detta fall är Nacka kommun att behöva lägga mer resurser och säkerställa kompetens hos tjänsteperson för att tillse att tillgänglighetskrav efterlevs. Om byggherrarna inte lyckas efterleva dessa krav kan behov av bostadsanpassningar komma att öka. Önskemål om tillgänglighet gäller inte enbart personer med funktionsnedsättningar utan finns också avseende personer som blir äldre och önskar bo kvar en längre tid i sina hem. Den övergripande frågan blir här, hur man bygger för ett livslångt boende.
- ✓ En synpunkt som inkommer från andra i föreningars representanter i rådet är att detta kanske främst är något för DHR att driva eftersom det är handlar mycket om fysisk tillgänglighet. Det är svårt att sätta sig in i för de som inte har samma behov.
- ✓ Ordförande föreslår att en tjänsteperson från Bygg-och planenheten bjuds in till nästa möte för att svara på dessa frågor, samt att eventuellt Johan Krogh tillfrågas. Detta innebär också att frågorna riktas om direkt till dem som bäst kan svara.
- ✓ Rådet ställer sig positivt till att bjuda in dessa personer till ett kommande möte.

Se bilagor:

- ”Frågor till Nacka kommunstyrelsens ordförande
- Remissvar, dokument ”nacka-kommun”
- Skanskas utlåtande, dokument ”skanska sverige ab”.

10. Frågor från förra mötet har behandlats ovan samt under övriga frågor

11. Övriga frågor

- a) Enhetschef Omsorgsenheten redovisar resultatet av den revision som Ernst & Young gjort.

Sammanfattning av svar från Seniorrådet och Tillgänglighetsrådet, Nacka kommun

1. Digitaliseringens påverkan på tillgänglighet

- Många äldre och personer med funktionsnedsättningar upplever stora svårigheter med digitala tjänster. Oro, ångest och brist på kunskap gör att vissa undviker dessa helt.
- Problem identifieras i bristande användarvänlighet på kommunens hemsida och appar, samt otillräckliga stödinsatser.
- För vissa fungerar digitaliseringen bra, men en stor grupp efterfrågar personlig kontakt och alternativ till digitala tjänster, såsom telefon eller pappersbaserade lösningar.

2. Samverkan med kommunen

- Samverkan sker främst via Seniorrådet och Tillgänglighetsrådet.
- Föreningar som SeniorNet Nacka och DHR arbetar aktivt med utbildning och påverkan, men ser behov av starkare stöd från kommunen.
- Kritiska röster lyfter fram att samverkan ibland upplevs som ytlig eller bristfällig.

3. Förslag för att undvika att digitala beslutssystem missgynnar vissa grupper

- Erbjud alltid analog och personliga alternativ (telefon, fysiska möten).
- Skapa stödroller (t.ex. "IT-lotsar") som hjälper personer med låg IT-vana att navigera systemen.
- Säkerställ att digitala system är användarvänliga och tillgängliga för personer med olika behov (t.ex. kognitiva svårigheter).
- Utbilda personal i hur man anpassar kommunikationen till olika målgrupper.

4. Konkreta exempel på problem och bemötande från kommunen

- Det är skamfyllt för många att erkänna bristande IT-kunskaper, vilket leder till att de undviker att försöka eller inte söker hjälp.
- Flera exempel lyfter fram bristande informationsspridning, både digitalt och via brev, vilket har lett till frustration och missförstånd.

5. Förslag för att identifiera och stödja utsatta grupper

- Kommunen kan samarbeta med seniororganisationer och andra aktörer för att identifiera personer i behov av stöd.

- Förbättra tillgången till utbildning och IT-stöd, exempelvis genom att erbjuda hjälp i hemmet eller på medborgarkontor.
- Kommunen bör kommunicera på flera plattformar och språk samt erbjuda pedagogiska insatser för att minska utanförskapet.

6. Systematiska undersökningar om digitalt utanförskap

- Inga kända undersökningar har genomförts av varken Seniorrådet, Tillgänglighetsrådet eller kommunen.
- Erfarenheter från föreningar visar att många seniorer och personer med funktionsnedsättningar saknar IT-kunskap och känner oro inför digitaliseringens krav.

Slutsats

Digitaliseringen av kommunens tjänster har skapat betydande utmaningar för äldre och personer med funktionsnedsättningar i Nacka kommun. För att säkerställa likvärdig tillgänglighet krävs ökat stöd, fler alternativa lösningar och bättre samverkan mellan kommunen och berörda grupper.

- b) Frågor om redovisning av statistik har inkommit från Carina Pahl Skärlind, RBU framför allt med anledning av att man på nationell nivå sett att det finns ojämlikheter mellan kommuner bland annat i vilken mån man erbjuder insatser till personer med funktionsvariation.
- ✓ Förslag från ordförande är att den statistik som löpande tas fram redovisas för rådet samt att de därefter kan komma med önskemål om tillägg.
 - ✓ Rådet uppdrar till enhetschef Omsorgsenheten att sammanställa befintlig statistik och om möjligt komplettera med ytterligare statistik. Detta redovisas på ett kommande råd eller via mejl direkt till ledamöterna
- c) Astma- och allergiförbundet påminner om att det ska stå på alla kallelser att man ska komma doftfri till mötet.
- d) Representant i rådet påtalar att Plan 0 dörren till den toalett som är för funktionshindrade, i entréhuset på plan 0, är väldigt tung.
- ✓ Enhetschef för Omsorgsenheten noterar detta och felanmäler till servicecenter.
- e) HRF undrar varför Seniorrådet fått information gällande matdistribution för handikappade och tillgänglighetsrådet.
- ✓ Enhetschef för Omsorgsenheten förklarar med att de personer som har matdistribution som insats i allra högsta utsträckning över 65 år men är överens med HRF om att frågan är angelägen också för tillgänglighetsrådets föreningars medlemmar.

12. Nästa möte

Förslag på tider för kommande tillgänglighetsråd för 2025 är följande:

- Torsdag 20 februari, kl. 18.00-20.00*
- Måndag 5 maj, kl. 18.00-20.00
- Måndag 8 september, kl. 18.00-20.00
- Måndag 24 november, kl. 18.00-20.00

De lokaler som kommer att bokas är Tillgänglighetsforum på Nya gatan eller STH Jelgava i Nacka stadshus, för att möjliggöra hörslina.

*Tiden den 20 februari beslutas på grund av att tidigare föreslagen tid den 17 februari inte fungerar då det är kommunfullmäktige då.

Anders Tiger

Helena Lindenius

Johanna Odhner

Ordförande

Enhetschef Omsorgsenheten

Rådsekreterare